

SLUTTRAPPORT FOR PROSJEKTET VERKTØY FOR SKOLE- OG FOLKEBIBLIOTEK

Opprinnelig ble det søkt om kr. 400 000 i utviklingsmidler til prosjektet, tildelingen ble på kr. 100 000. Omfanget av prosjektet ble nedjustert etter redusert ramme. Tildelte midler er i hovedsak gått til dekning av konsulenttjenester og prosessdrivere i tjeneste- og interaksjonsdesign.

Det ble endringer i samarbeidsskoler etter at søknaden ble sendt. Edvard Munch videregående skole ble erstattet med Oslo Handelsgymnasium før oppstart, og Bjørnholt videregående skole måtte trekke seg underveis i perioden.

Prosjektmål:

- Utvikle en prototyp på bestillingsplattform for tjenester tilbudt av folkebibliotek til videregående skoler

Effektmål:

- Skape gode forutsetninger for mer effektivt samarbeid mellom folkebibliotek og skolebibliotek.
- Styrke folkebibliotekets utførerkompetanse som leverandør av tjenester til skolen
- God innsikt i hva som kreves av biblioteket for å imøtekomme behov fra flere skoler

Rapportsammendrag

MÅLGRUPPER

Elever, pedagogisk personale og skolebibliotekarer ved videregående skoler i Oslo.

Metode

Prosjektet har brukt tjeneste- og interaksjonsdesign som metoder for å tilegne seg innsikt i og forståelse for behovene til den videregående skolen i Oslo. Under veiledning av profesjonelle prosessdrivere har prosjektgruppen tilegnet seg brukerinnsikt som er utviklet til ideer og løsningsforslag.

INNHold OG AKTIVITETER I PROSJEKTET

Aktivitetene er med små justeringer gjennomført i henhold til aktivitetsplanen i søknaden.

Gjennomførte aktiviteter:

- Oppstartsmøte inkludert kurs i tjenstedesign
- En rekke felles arbeidsmøter og individuelt arbeid mellom møtene
- Utarbeidet intervjuguider
- Behovskartlegging, gjennomføring av dybdeintervjuer:
 - Lærere
 - Elever
 - Skolebibliotekarer
 - Bibliotekarer Deichman
- Analyse av intervjuer/observasjoner
- Sortere funn, behov for felles digital plattform for vgs
- Analyse av svarene på to spørsmål om skolebibliotek i Elevundersøkelsen (Udir)
- Formulere funn, konseptutvikling med utgangspunkt i brukerbehov

- Utarbeide prototype for digital plattform
- Fremvisning og test av prototype for digital plattform
- Inspirasjon og omvisning på Elvebakken VGS.
- Oppsummering, dokumentasjon
- Avslutning, presentasjon av resultat

OPPFØLGING AV FØRINGER FOR TILDELT PROSJEKTMIDLER

(jf.tildelingsbrev)

Midlene er benyttet til å avdekke og dokumentere behov og muligheter for effektivt samarbeid mellom skole- og folkebibliotek, og ikke til utvikling av verktøy. En fullstendig kravspesifikasjon til en eventuell samarbeids- og bestillingsplattform må utarbeides i et eget forprosjekt.

RESULTATET AV PROSJEKTET

Prosjektet har erfart at det er et behov for at videregående skoler i Oslo inkluderes i sentrale bibliotekstjenester levert av Deichman. Dette inkluderer sentrale digitale bibliotekstjenester levert gjennom en bestillings- og samarbeidsplattform mellom folkebibliotek og skolebibliotek.

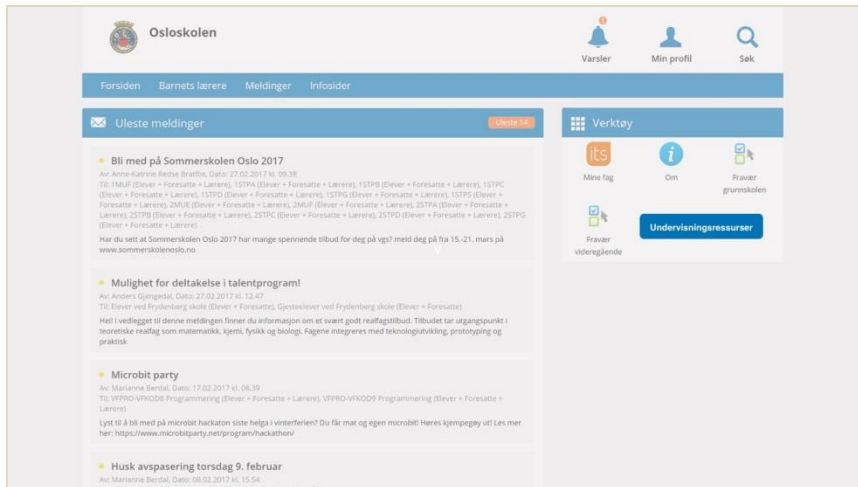
Form og innhold i bibliotekstjenestene må tilpasses brukerbehovet og den videregående skoles kompetansemål. Folkebiblioteket og skolen gjennomgår store forandringer, og for å sikre best mulig faglig kvalitet bør utvikling av tjenestene være et kontinuerlig samarbeid mellom Deichman og UDE.

Mange sentrale bibliotekstjenester kan leveres gjennom en digital plattform. I tillegg ønsker både skolebibliotekarer og pedagogisk personale at en digital plattform gir mulighet for kommunikasjon og utveksling av kunnskap og erfaringer. Skolebibliotekarer jobber som oftest alene, og kan gjennom en slik plattform å få faglig inspirasjon og oppdatering gjennom samarbeid mellom andre skolebibliotekarer og Deichman.

Det ble laget en enkel prototype på en digital samhandlingsplattform, som ble vist fram i flere fora for skolebibliotekarer og lærere. Responsen var svært positiv, og tilbakemeldingene er med på å danne grunnlaget for pilotgruppens videre anbefalinger.

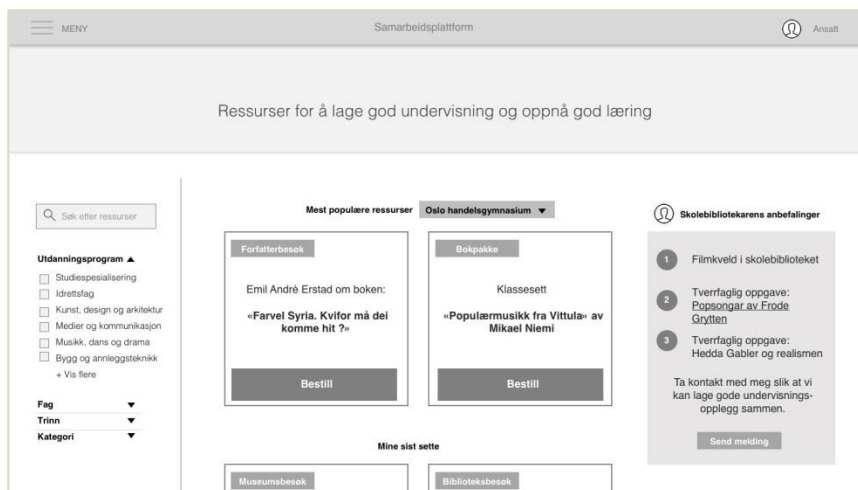
Skjermbilder fra prototypen:

Eksempel på integrering i eksisterende plattform:

Ved å velge knappen «Undervisningsressurser» blir brukeren sendt til samarbeidsplattformen for Deichman og Oslo skolen.

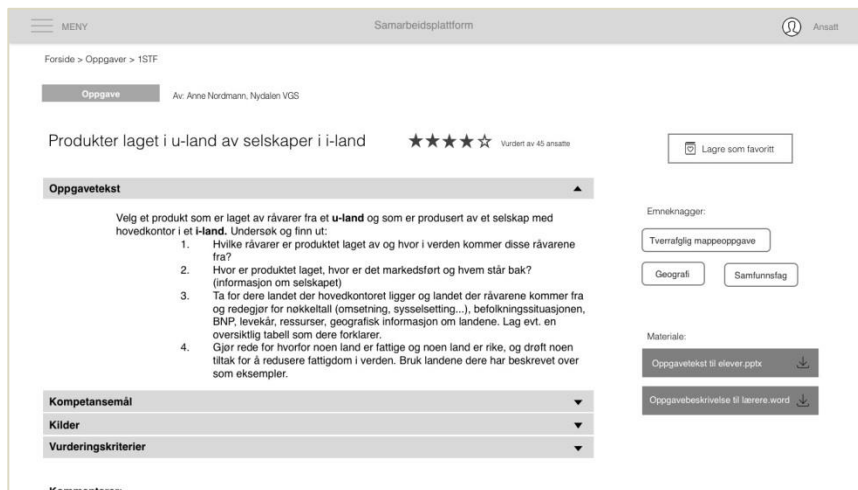
Eksempel på mulig visning av innhold for lærer:

Brukeren kan finne relevante ressurser ved å filtrere på for eksempel studieprogram, fag, trinn eller kategori.

Plattformen bør også styrke og synliggjøre skolebiblioteket på den enkelte skole gjennom for eksempel tips og å gjøre det lett å ta kontakt med skolebibliotekaren for booking av tid eller hjelp.

Eksempel på muligheter for en slik plattform:

Oppgavebank som ansatte i Oslo skolen og Deichman kan bruke og samtidig bidra til utvikling av.

Oppgavebanken må kvalitetssikres og være tilgjengelig for alle ansatte i Oslo skolen.

Alle ressursene lagres her, slik at det er lett å finne tilbake og gjenbruke, kommentere og videreutvikle.

Oppgavebanken kan brukes som et bestillings- og planleggingsverktøy for skolene, slik at Deichman kan gi råd om kilder og læringsressurser eller være forberedt på forventede bestillinger. Innsikt i, og samarbeid om oppgavene kan styrke Deichmans kompetanse på blant annet skolens kompetansemål, og gir grunnlag for bedre veiledning. Oppgavebanken kan også bidra til å øke bibliotekansattes innsikt og forståelse for skolens behov for bibliotekstjenester.

Mulige gevinster ved innføring av digital samarbeidsplattform

På overordnet plan vil innføring av en felles digital plattform styrke samarbeidet på tvers av etater, filialer, skoler og fag. Styrket samarbeid og bedre kommunikasjon mellom skole og folkebibliotek kan bidra til faglig utvikling og utjevne forskjeller mellom skolene. Samarbeid om lisenser og digitale ressurser vil hindre parallellkjøp (UDE/KUL), samkjøring av biblioteksystemene KOHA og Micromark kan gi sporbarhet på faktisk låner.

Ved å bevisstgjøre skolene på bibliotekets muligheter og rolle som læringsarena, vil Deichman bidra til det tverrfaglige samspillet og kontakten mellom skole og samfunn.

- Deichman får gitt bedre brukerveiledning gjennom samarbeid med lærere og skolebibliotekarer
 - Styrket kompetanse på blant annet skolens kompetansemål
 - Innsikt og forståelse for skolens behov for bibliotekstjenester
- Deichmans tilbud blir kjent av flest mulig brukere i Oslo skolen og skolebibliotekene
 - Gratis og kvalitetssikret innhold
- Deichman kan hjelpe lærere, skolebibliotekarer, elever og foresatte til å finne kvalitetssikrede ressurser
 - Oversikt over kvalitetssikrede og oppdaterte kilder (inkl. film, video, lyd og foredrag)
- Lærere får hjelp til å lage variert undervisning for elevene
 - Guider og forslag til litteratur som man kan bruke i undervisningen
 - Tips om litteratur som går i dybden, tilrettelegging av dybdeløring (ref. Ludvigsen-utvalget)
- Skolebibliotekarene får et sted å kommunisere med andre skolebibliotekarer
 - Skolebibliotekarene får tilgang til et større bibliotekfaglig miljø (Deichman)
 - Faglig oppdatering for skolebibliotekarer

- Kommunikasjon og utveksling av kunnskap og erfaringer
- Skolene kan få hjelp til utforming og planlegging av bibliotekrom

Foreløpige anbefalinger for utvikling av digital samarbeidsplattform

En fullstendig kravspesifikasjon til en eventuell samarbeids- og bestillingsplattform må utarbeides i et eget forprosjekt. Følgende anbefalinger for utvikling av digital samarbeidsplattform mellom etatene er basert på brukerundersøkelser og testing av prototypen i pilotperioden:

- Integreres i eksisterende plattformer for skolen, enkelt å ta i bruk
- «Single sign-on», tilgang til alle plattformer og systemer gjennom ett brukernavn og passord
 - Viktig å få tilgang uten å logge inn på nytt
- Innhold og funksjonalitet tilpasses ulike roller ved innlogging
 - Diskusjonsforum for skolebibliotekarer kun synlig for skolebibliotekarer
 - Lærere og skolebibliotekarer får tilgang til bestillingsfunksjonaliteter
 - Bestillingsfunksjonalitet vil ikke være synlig for elever og foresatte
- Oppdatert innhold i moderne format, en stabil og forutsigbar tjeneste
- Legge til rette for at det er lav terskel for å ta kontakt med Deichman, andre skoler og skolebibliotekarer
- Møte behovet for bedre intern kommunikasjon mellom skolebiblioteket og skole, samt mellom skole og folkebibliotek
 - Det må være lett for skoler å se hva Deichman kan tilby
 - Det skal være lett å hente ut ressurser og bestille tjenester fra Deichman
 - Det må være lett for lærere og elever å se hva skolebiblioteket kan tilby

MÅLOPPNÅELSE

Målet med prosjektet var å utvikle en prototyp på bestillingsplattform for tjenester tilbudt av folkebibliotek til videregående skoler. Det ble laget en enkel prototype på en digital samarbeidsplattform, som ble vist fram i flere fora for skolebibliotekarer og lærere. Responsen var svært positiv.

POSITIVE/NEGATIVE ERFARINGER

Det er viktig med bred og dyp innsikt i brukerbehovene, slik at både eksisterende og nye tjenester blir utviklet på grunnlag av reelle behov og ikke kun antagelser. Prosjektet har benyttet seg av profesjonelle prosessdrivere som har hatt fokus på brukerbehovet i den videregående skolen i Oslo. En helhetlig brukerinnsikt danner grunnlaget for de fleste funn, ideer og løsningsforslag som blir presentert, og for deltagerne i prosjektgruppen har dette vært en svært lærerik metode.

PLANER FOR VIDEREFØRING

En eventuell utvikling og drift av en bestillingsplattform vil være ressurskrevende. Deichman og Utdanningsetaten i Oslo må vurdere om dette er noe etatene ønsker og har mulighet til å gå videre med.